

Fr 83
Vågbrytarens
100-årsjubileum
2021-04-26

MÅL

Odd Fellows mål är höga: En livslång strävan mot att bli en "bättre" medmänniska och bidra till att skapa en människovänligare värld. Detta kan uttryckas med våra ledord Vänskap, Kärlek och Sanning och ytterligare konkretiseras genom budorden

- Hjälpa de nödställda
- Uppfostra de föräldralösa
- Besöka de sjuka
- Begrava de döda

Hur har vi lyckats med detta? Har logen (Orden) lyckats anpassa sig till ändrade sociala, ekonomiska och idémässiga förhållanden och ändå bevara sina grundläggande ideal?

Logens historia finns grundligt dokumenterad på Logens hemsida. Där kan man finna uppgifter om ämbetsmän, ekonomi, olika verksamheter med mera. Här presenteras därför endast en kort sammanfattning årtionde för årtionde. Viktiga händelser i omvärlden har tagits med, bland annat för att visa på det nästan ständiga behovet av hjälpverksamhet och även på det lika ständiga behovet av människokärlek och medmännisklighet

Därefter några artiklar under rubrikerna:

- Vad är Odd Fellow egentligen
- Hjälpverksamhet
- Medlemsantal och besöksfrekvens
- Hur logen klarat sig genom svåra tider
- Logehuset
- Måltiderna
- Seniorklubben
- C.O Lilienbergs fond
- Minnesvärt mer eller mindre
- 2020-talet
- Logen och framtiden

De olika inslagen har skrivits av:

Vad är Odd Fellow egentligen? Boo Larsson

Logehuset

Tommy Alfredsson

Måltiderna

Kjell Peterson, Lennart Svensson

Seniorklubben

Anders Axelsson

C.O Lilienbergs fond

Bert-Ove Andersson

Logen och framtiden

Bernt-Göran Isberg

Övrig text

Lennart Svensson

Layout

Lars Löfgren

1920-talet

Den 26 jan 1918 träffades några bröder, som då tillhörde andra loger, och bildade en Odd Fellowklubb, som fick namnet Vågbrytaren. Klubbmedlemmarna förberedde sig på olika sätt för att kunna starta en Odd Fellow-loge, och

den 26 april 1921 instituerades Odd Fellow-logen nr 83

Vågbrytaren. Logens stiftare var:

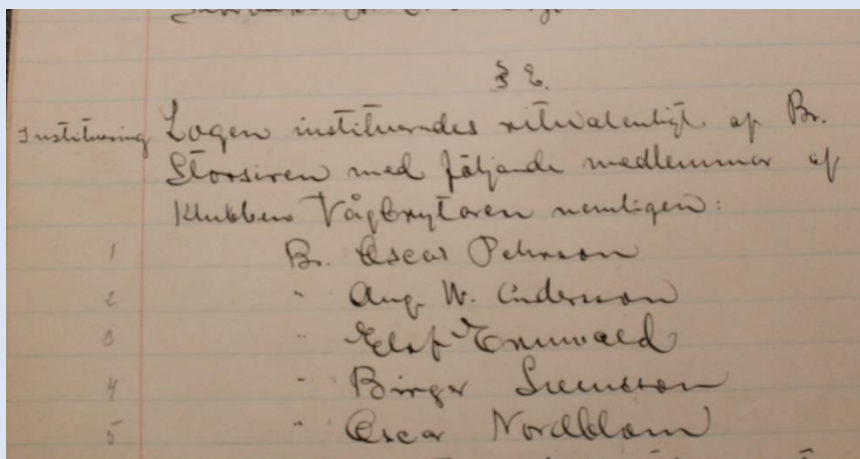
Köpman Oscar Pehrsson, tillika logens förste Övermästare.

Fabrikör August W. Andersson

Fotograf Elof Ernwald

Grosshandlare Birger Svensson

Grosshandlare Oscar Nordblom.

Utdrag ur protokollet vid institueringen den 26 april 1921

Namnet Vågbytare föreslogs av broder Sigfrid Nilsson. Ingen motivering till namnvalet kan utläsas ur protokollen. Det får bli spekulationer:

Första världskriget var slut. Hemska krigsskildringar. En vågbytare var ett lämpligt uttryck för skydd mot all sorts ondska. En utmärkt vågbytare fanns i Varbergs hamn, moderniserad 1886.

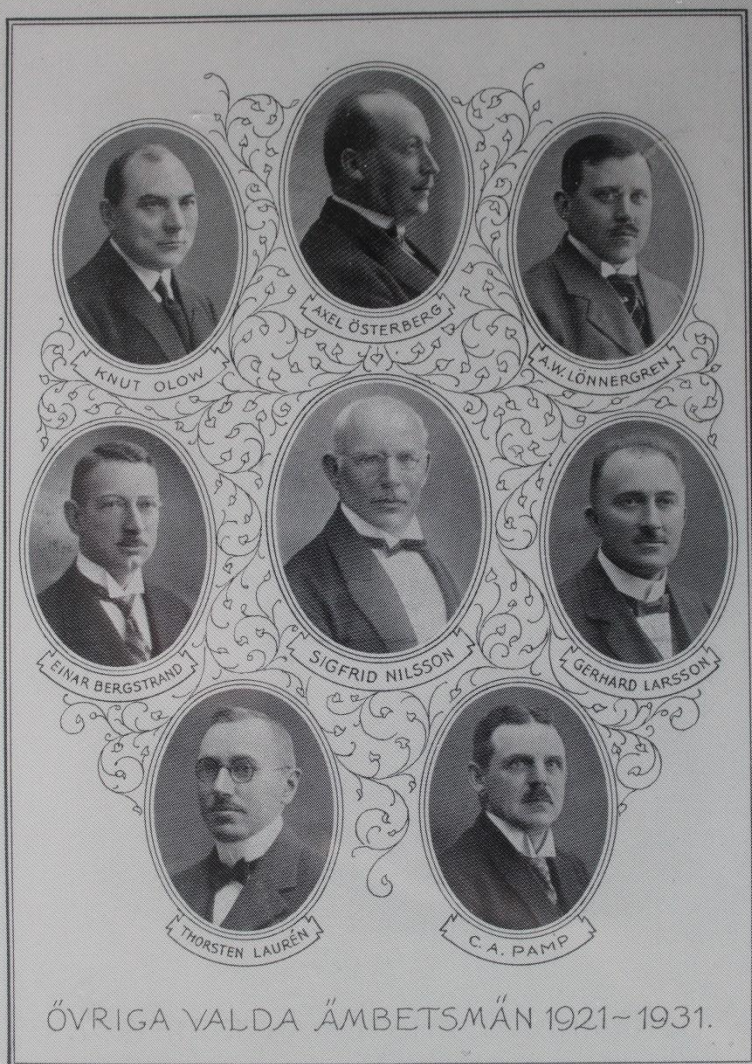
Några lokalt anknutna skaldar hade skrivit dikter med rubriken "Vågbytare", näml. sommargästen Carl Snoilsky och Varbergs skalden Gustaf Ullman.

Odd Fellow-orden har från första början varit inriktad på hjälpverksamhet. 20-talet gav rika möjligheter härtill: arbetslöshet och nöd efter 1:a världskriget, spanska sjukan grasserade 1918–19 med mera. Verksamheten inordnades under rubrikerna Brödrahjälpen 1 och 2.

Logemötena ägde rum i Stadshusets vindsvåning, men redan tidigt samlade man pengar till en byggnadsfond, som 1920 hade nått 12 275 kr.

Gradgivningarna gavs i dramatisk form så snart man inköpt lämplig utrustning. Bröderna var klädda i frack under gradgivningarna, men fr.o.m.1924 började man att successivt lätta på fracktvånget.

1930-talet

Samhället präglades under denna period av fortsatt industrialisering, som kunde skapa stora förmögenheter, men också av arbetslöshet, som ibland ledde till ren misär. Logen Vågbytaren var inte oberörd av detta, utan hade även nu i stor utsträckning en karaktär av hjälporganisation.

Medlemsantalet ökade. Läkarintyg fordrades för intagning i Orden, och hade man någon kroppslig krämpa, fick man skriva på ett intyg, att man inte tänkte fordra sjukunderstöd eller dylikt.

1936 ändrades logens stadgar bland annat sålunda: Vid varje räkenskapsårs slut avsattes till Änke- och Pupillkassan 10%, till Understödsfonden 10%, samt till De Gamles fond 5% av logens alla inkomster.

1940-talet

Perioden präglades naturligtvis av andra världskriget och dess efterverkningar. Trots detta hölls logearbetet väl igång, och medlemsantalet ökade stadigt.

20- och 25-årsjubiléerna firades ordentligt med högtidliga tal, lyckönskningar och god mat.

1944 meddelade ÖM, att "han tänkt sig att dagens reception i 1:a graden skulle kunnat givas

dramatiskt, men då han vid en närmare översyn av de Logen tillhöriga persedlarna för denna grad funnit att desamma vore i sådant skick, att de ej kunde användas, måste dagens gradgivning ske utan dramatisk form".

Logen beslöt att inköpa nya persedlar.

1946 utsågs ett ritualutskott.

1947 inleddes kontakten med logen nr 56 Hiort Lorentzen i Haderslev. 5 vågbrytarbröder reste dit, och de fick där även kontakt med logen nr 15 Kongshaug i Sandefjord. Dessa, och andra nordiska kontakter, fortsatte och utvecklades under kommande år, men har nu tyvärr nästan upphört.

1950-talet

Logen kändes som en trygg tillflyktsort i en orolig värld. L-Kommunist-Kina uppstår. Krig i Korea och Indokina. Stalin dör.

-Elvis Presley slår igenom. Första bilden på månens baksida.

- Surteraset. Matematikmaskinen Bark visas upp. Mjölk i papper. TV och tunnelbanor är nyheter. Vasa bärgas, och Ingo blir världs-mästare med mera.

Inte mycket av detta påverkade logearbetet, men samtalsämnen under måltiderna saknades inte.

Logen hade ganska många medlemmar, som mest 140 bröder, men deltagarantalet på logemötena var svagt. 1958 fick damer för första gången delta i en minnesloge.

Utbytet med nordiska bröder var livligt: Både Haderslev, Sandefjord och Köpenhamn besöktes.

1957 gästades logen av ett 50-tal bröder från Falkenberg, och 1959 kom Valdemarbröderna med damer från Köpenhamn. Dagen efter var det utflykt till Svarten- Nösslinge kyrka, Kärra turisthotell och Varbergs fästning, där Drottning Blanka uppenbarade sig.

1960-talet

Från och med 1966 öppnades mötena i invigningsgraden.

Logemötena upptogs av traditionell verksamhet, utan några omvälvande händelser. Man såg till att sjuka fick besök, att behövande fick hjälp, att avlidna bröder hedrades.

Tyvärr var det alltför få, som deltog i aktivt logearbete.

Besöksantalet sjönk, trots goda medlemssiffror. Man försökte stimulera närvaron på olika sätt: genom att variera programmen, nedbringa kostnaderna för brödråmältiderna, ordna föredrag och telefonkedjor, företagsbesök och underhållning. Så småningom blev det bättre.

Protokoll fört vid Odd Fellow-logen Nr 83		
Vågbrytarens 971:a sammanträde, onsdagen den 26 juni 1968.		
§ 1	Logen öppnades ritualenligt i Inv.graden.	Öppnat
§ 2	Br Öm ledde förhandlingen inför fem församlade bröder.	Närvaro
	Br Stig Håkansson förde protokollet i Br PS:s frånvaro.	

Endast 5 närvarande bröder vid logemötet den 27 juni 1968

Mycket av den traditionella hjälpverksamheten hade övertagits av samhället. I allt större utsträckning riktades verksamheten till behövande utanför logens hemområde, och rubriken Brödragåvan togs bort.

Man kunde ha gemensamma gradgivningar med Falkenbergslogen. 1965 recipierade 5 bröder från Falkenberg och 6 bröder från Varberg i 2:a graden, och 1966 fick 2 bröder från Falkenberg och 3 bröder från Varberg gemensamt 1:a graden. Man hade också gemensamma logemöten för de tre sydliga hallandslogerna. De nordiska kontakterna fortsatte, men i minskad omfattning; 1968 hade logen 36 danska gäster. Vad samtalade de om? Kanske studentrevolterna, olyckan i Agadir, Dag Hammarskjölds död eller Vietnamkriget, och inte minst högertrafikomläggningen.

1970-talet

Den kanske mest ingripande händelsen detta årtionde: Ordenshuset inköptes, renoverades och invigdes. Var hade vi stått i dag utan eget hus?

Kontakterna med nordiska grannloger var mycket sparsamma, men i stället fick vi en ny vänloge: nr 127 Kvarnbyn i Göteborg. 1977 hade man ett gemensamt möte med 85 deltagare och reception i invigningsgraden för tre stycken från Vågbyrtaren och fyra stycken från Kvarnbyn.

1978 var det också ett gemensamt möte med reception i 3:e graden.

Några gånger ordnades 5-logemöten, till exempel 1979 i Åkulla. 1978 började man ordna kyrkturer. Den första gick till Nösslinge. Den 28 maj 1979 lästes delar av Carl Lilienbergs testamente upp, och den 19 juni samma år beslöt logen instifta en donationsfond med anledning av arvet efter Carl Lilienberg.

Logearbetet försiggick som vanligt, de första åren i den gamla lokalen och senare, säkert med större engagemang, i den nya. Där kunde man koppla av från världens sorger och glädjeämnen: Ölandsbrons tillkomst, varbergaren Ingemund Bengtsson talman, almarna kramas, och terrorister härjar i Stockholm.

Gamla Tabernaklet i Varberg blir eget hem för Odd Fellow

VARBERG: Odd Fellow-logen 83 Vågbyrtaren i Varberg har i många år drömt om ett eget hus, och detta önskemål och stora behov är nu på väg att förverkligas. Förra året inköptes nämligen fastigheten Kaninen, d v s det gamla Tabernaklet vid Skansgatan, och där håller man som bäst på med omändringsarbeten och upprustning för att iordningställa lokalerna, för att anpassas till Logens krav och verksamhet.

— Vi fick i slutet av förra året kännedom om att Tabernaklet var till salu, och då vi i detta såg en chans till en fastighet, som ungefär motsvarade våra behov, fick kommittéerna inom Odd Fellow-logen i uppdrag att underhandla med Svenska Baptistsamfundet, som förvaltade huset. Dessa underhandlingar ledde till att köpet blev klart vid årsskiftet 74/75, omtalar köpman Torsten Olsson, ordförande i den fastighetsförening, som bildades inom logen och som fick namnet "Ideella Föreningen Odd Fellowhuset i Varberg".

I styrelsen för fastighetsföreningen ingår, förutom ordföranden Torsten Olsson, vidare disponent Carl Erik Hansson, vice ordf, kronokommissarie Stig Håkansson, sekr och köpman Curt Johansson, kassör samt Vågbyrtarens Övermästare, avdelningschef Yngve Axbohm. Suppleant i styrelsen är köpman Sigge Börjesson, linjemästare Bengt Rylander och köpman Folke Larsson.

De som även verkat för att köpet blev en realitet är logens Ex-övermästare, disponent Carl Erik Hansson och logens Undermästare, bankdirektör Gunnar Caullvine. Tabernaklet byggdes år 1918 och

var kyrkolokal för Veddige Varbergs Baptistförsamling, som för övrigt är Sveriges äldsta inom detta samfund. Den bildades nämligen redan år 1848 efter det första baptistdöpet här i landet, vilket skedde vid Borekulla i Landa, norr om Varberg. Baptistförsamlingen i Varberg var under en följd av år livlig, men under senare år har verksamheten legat i det närmaste helt nere.

En av de aktiva och intresserade medlemmarna inom baptistförsamlingen, frk Augusta Håkansson, sedermera gift Lindsten, bekostade med egna medel uppförandet av Tabernaklet. Efter hand minskades emellertid skaran av församlingsmedlemmar, och verksamheten sköttes då av baptistförsamlingen i Falkenberg. Detta ledde dock till att verksamheten i Varberg helt upphörde, och det var bara vid enstaka tillfällen som Tabernaklet användes som gudstjänstlokal.

Efter fru Lindstens bortgång övergick fastigheten i Varbergs baptistförsamlings ägo, men förvaltades av Svenska Baptistsamfundet, av vilket alltså Odd Fellow-logen i Varberg inköpte fastigheten.

Huset är väl planerat och i relativt gott skick. Förutom den stora samlingsalen jämte en del andra utrymmen på nedre botten och i källaren, inrymmer den i en vinkelbyggnad två lägenheter, vilka kommer att anpassas efter logens behov.

— Tabernakelets förutvarande kyrkosal är som byggd för en Odd Fellows logelokal, och med en del omändringsarbeten jämte isolering, tapetsering och målning samt erforderlig utsmyckning kommer det att bli både trivsamt och ändamålsenligt, försäkras Torsten Olsson. Ut-

över logelokalen skall man på nedre botten även inreda klubbрум och receptionarum jämte omklädnads- och förvaringsrum.

De båda lägenheterna kan med en del ombyggnadsarbeten och omförsörjning inredas till matsal och klubbрум utöver en del andra erforderliga utrymmen, och köket, som redan finns, behöver bara en mindre översyn och upprustning.

OMFATTANDE FRIVILLIGARBETE

Allt som allt är det dock en hel del arbeten, som måste göras, och sker helt på frivillighetens väg. Under ett par arbetskvällar i veckan råder ett febrilt arbete av främst något dussintal händiga och kunniga logemedlemmar, som under dessa trivsamma men jobbiga kvällar röjer och river, spikar, sågar, spacklar och målar, allt med stor amatöryrkeskicklighet och inspirerade av arbetsglädje.

Det är ett mycket omfattande arbete, som ordensmedlemmarna utför på sin fritid, och det torde bli åtskilliga tusen frivilliga arbetstimmar till, innan fastigheten står klar för invigning, vilket man hoppas kunna ske i slutet av nästa år.

Utöver det omfattande frivilligarbetet dessa logemedlemmar nedlägger, har man från andra ordensbröder erhållit kontantbidrag och gåvor som hjälp till inredningsmaterial och annat, varför ombyggnaden och inredningen kan hållas på en relativt låg kostnadsnivå.

Även om mängder av arbetstimmar återstår kan man dock redan nu skönja hur det hela kommer att ta sig ut den dag, då det står färdigt, och önskedrömmen om ett eget Odd Fellowhus för 83 Vågbyrtaren i Varberg blivit en verklighet.

Tebe Wadsten

Artikel i HN våren 1975

1980-talet

Det rådde stor och allmän tillfredsställelse över att ha fått ett eget hus, en känsla som bidrog till sammanhållning mellan bröderna och ökat intresse för logemöten och efterföljande brödramåltider.

Reparationer och renoveringar på huset fortsatte. Broder Torsten Olssons berömda "lädermedalj" för berömliga insatser vid husets renovering började utdelas 1982.

Matsalen, Apollosalen, togs bruk i september 1983. Den utvidgades och förbättrades några år senare.

Enligt beslut av Storlogen tillsattes ett instruktionsutskott 1987. och 1989 valde logen en klubbkommitté.

Kontakterna med logen Kvarnbyn fortsatte, och vår broder Curt Johansson deltog i OF-ledda internationella bussresor och hade hälsningar från loger i bland annat Tyskland och Finland.

Den 24 okt. 1987 instituerades Rebeckalogen nr 63 Drottning Blanka. Broderlogen skänkte vid detta tillfälle en ordförandeklubba och två bordsflaggor till den nya logen.

Samarbetet logerna emellan har varit gott. Rebeckalogen har bidragit med till exempel gardiner och pengar till Ordenshuset, och seniorklubben har sedermera blivit en gemensam angelägenhet. Kyrkturerna fortsatte, och med början 1987 utbildades en tradition att förlägga junimötet till annan lokal än Ordenshuset. De första åren gästade vi Elizabet och Hans Nilsson.

Utanför logehusets väggar hände mycket, som det kunde vara skönt att slippa tänka på en logekväll: Kallt krig, krig om Falklandsöarna, katastrof i Tjernoby, Olof Palme mördas och Berlinmuren revs 1989.

1990-talet

Detta årtionde var inte så dramatiskt i Sverige även om det hände desto mer i öststaterna och då främst i det sönderfallande Jugoslavien. Men även om det inte är ett "viktigt" årtionde får vi inte glömma att varje vanlig människa som drabbades på ett eller annat sätt av händelserna nog tyckte att det var ett väldigt viktigt årtionde för honom eller henne (citater Wikipedia)

Några dominerande nyheter: Nelson Mandela friges från fängelset, Sovjetunionen upphör som stat, massakrer på Balkan och folkmord i Rwanda, Estonia förliser, 63 ungdomar omkommer i en brand i Göteborg. Pappamånad införs, Sverige går med i EU.

Lördagen den 19 oktober 1991 påbörjades tillbyggnaden av vårt logehus.

Huset före tillbyggnaden

Första spadttaget av husföreningens styrelse och intendent

Arbetet i full gång

Här antecknades vad som behövdes

Logearbetet fortsatte i god ordning, kanske ännu bättre än förut, eftersom medlemsantalet steg och besöksfrekvensen ökade starkt. En ny sedvänja infördes: Veckan efter gradgivningen får recipienderna tillfälle att repetera och diskutera gradgivningen och fördjupa sig i dess innehåll och budskap.

I januari 1996 valdes ett Tillväxt- och MedlemsvårdsUtskott (TMU). Utskottet tog flera initiativ, bland annat till en brett upplagd enkät, där bröderna fick yttra sig om ordningen vid måltiderna, klubbkassan, logemötenas utformning och rundringnings- eller brodergrupper.

Enkätsvaren ledde till många positiva förändringar och blev en av orsakerna till nuvarande höga medlemsantal och utmärkta besöksfrekvens. En enkät med långtidsverkan.

Hjälperksamhet, Kyrkturer och utlokaliserade junimöten-gårdsfester fortsatte, och 1992 väcktes frågan om en OF-dag särskilt inriktad på gästande bröder. Semestrande utomvarbergare var en lämplig målgrupp, och därför utformades julimötet till en s.k. Västkustsk afton.

1993 var 7 "andra" loger representerade, 1994 11 st., 1995 7 st. och 1996 inte mindre än 16 st.

Den 6 november 1996 invigdes stjärnhimlen. Det var en stor dag, kulmen på flera års funderande, ritande och monterande.

Så småningom uppkom ett behov av att, i medlemsvårdande syfte, ordna någon form av samvaro för logens seniorer. 1993 bildades Seniorklubben, och redan samma år företogs den första resan, med Grenåfärjan.

2000-talet

Det blev en del organisatoriska förändringar: Distrikt 6 delades 2004, varvid Vågbyrtaren kom att tillhöra det nya distrikt 22. Det stora lägret nr 4 Gothia delades också. Först bildades en lägerförening med namn BL 23 Prins Bertil och år 2006 ett läger med samma namn.

Den 23 november 2005 lyssnade vi för första gången till en nyhet på dagordningen: "Kaplans punkt".

Storlogens handlingsplan från 1997 "De fyra stegen" innehöll en önskan om att logerna skulle ha 20% fler medlemmar 2004, och på samma tid öka närvaron med 20 %. Båda önskemålen kunde logen Vågbyrtaren uppfylla. Närvaron ökade inte med 20%, utan med 60%. Helt fantastiskt!

Den yttre hjälpverksamheten hade många och skiftande mål. Svåra förhållanden i vår omgivning, (Brottsofferjouren, Kvinnojouren), katastrofer ute i världen (en tsunami i Indiska Oceanen dödar 300 000 människor) och landsomfattande satsningar, initierade av

Storlogen, styrde till stor del verksamheten "Barn till fångar" var ett sådant projekt, varvid Vågbyrtaren beslöt understödja det nyinrättade barnbesöksrummet vid psykiatriska kliniken på Varbergs lasarett.

Gårdsfester, västkustska aftnar, kyrkturer och verksamheten i Seniorklubben fortsatte som förut.

2006 fyllde logen 85 år. Storsiren uppvaktade och överlämnade en stav till ceremonimästaren.

Efterföljande måltid var förlagd till Fästningen.

90-årsjubiléet firades med uppvaktningar, tal, historik och en måltid i Apollosalen.

2010-talet

Under perioden ändrades några detaljer beträffande logearbetet: Vi bör gå in i logesalen under tystnad, och föredragningslistan skall delas ut, när vakterna tar upp lösen. Dataprogrammen, som det gamla medlemsregistret är baserat på, är för gamla. Bröderna uppmanas att logga in på medlemsregistret på Ordens intranät. De bröder som saknar dator med Internet erbjuds utskrifter. 2018 inköptes en dator för 5000 kr.

Swish introduceras som betalningsmöjlighet.

2018 gjordes försök med "Äldre bröders afton". Ett bra initiativ, men det blev dessvärre ingen succé.

En hjärtstartare anskaffades 2013.

Receptionerna har som förut hållit en mycket hög klass, tack vare alla engagerade skådespelartalanger i ceremonielet. Rekord den 13feb. 2013, då 16 bröder fick 1: a graden.

Året innan inköptes nya ritualböcker för varje grad. Medlemsantal och besökssiffror har legat på en hög nivå. Nästan alla mötesdeltagare har varit med på efterföljande måltid; ett gott betyg till klubbmästeriet.

Hjälperksamheten var omfattande till både in- och utland. Till exempel fick Frälsningsarmén 50 000 kr och diakonin 12 000kr år 2016. Stora tidningsrubriker föranleddes av kärnkraftsolyckan i Fukushima 2011, kriget i Syrien, skogsbranden i Västmanland 2014, oron i Svenska Akademien, penningtvätt och branden i Notre Dame 2019.

Hjälperksamhet

 Ordens främsta mål var, redan vid grundandet 1803 i England, att hjälpa behövande. Då gällde det främst bröder i närområdet. Hjälperksamhet har alltsedan dess varit ett av Ordens och Logens viktigaste kännetecken och arbetsområde.

Behoven har ändrats under årens lopp; Staten har genom sociala myndigheter övertagit många arbetsuppgifter, tyngdpunkten har ibland legat på lokal nivå, ibland på internationellt plan. Varaktiga, återkommande behov kan ha kompletterats med akuta insatser, i närområdet eller i omvärlden.

Insatser utanför Sverige har markerats med kursiv stil.

OF-klubben bildades i första världskrigets slutskede, och hjälpbehoven var stora, både inom- och utomlands.

Verksamheten bokfördes ofta under rubrikerna Brödrahjälp 1 och Brödrahjälp 2.

Långvarigt sjuka kunde få sjukunderstöd, från början 18 kr per vecka. Begravningshjälp kunde utgå med 150 kr. Från år 1919 "bekläddes" 10 barn varje jul. Det brukade kosta drygt 500kr.

1926 delades 464 kr ut som julgåvor, däri inräknat 15 m ved, värt 255 kr.

En "Födelse-och jubileumsfond" instiftades 1926.

Vid nästan varje möte förekom insamling till "fattigkassan". Det brukade bli ca 15 kr.

1919 beslöts om hjälp till österrikiska krigsbarn, och 1923 var det insamling till nödlidande bröder i Tyskland.

1936 ändrades logens stadgar bland annat sålunda: Vid varje räkenskapsårs slut avsättes till Änke- och Pupillkassan 10%, till Understödsfonden 10%, samt till De Gamles Fond 5% av logens alla inkomster.

1930 föreslogs att insamlade medel till fattiga och nödställda skulle fördelas sålunda, att ung. hälften skulle anslås till beklädnad av fattiga barn och återstoden till inköp av ved till behövande ensamstående äldre kvinnor, som icke åtnjuta fattigunderstöd.

1936 lämnade man 25 kr till " den upprörande olycka som i maj månad inträffade i Dorotea socken, varvid 14 landsmän omkommit"

I andra världskrigets skugga:

1939. Storlogen begärde hjälp via Röda Korset. Logen beslöt skicka 5% av fondmedlen. Det blev 1516 kr.

1940. Storlogen önskade att bröderna skulle ge fristad åt hustrur och barn till finska Odd Fellows. Logen beslöt avstå ytterligare 5% av fondmedlen till nödlidande OF-bröder i Finland.

Ett semesterhem i Sibbarp utrustades för inackordering av finska barn. Logen bidrog med 1000 kr.

1943. Insamling för Norges folk, och 1946 en insamling till Europas barn.

Man beslöt också att sända livsmedelspaket till en behövande broder i Finland.

Under efterkrigstiden övertog sociala myndigheter så småningom en del av verksamheten, men logen behövde ändå hjälpa till.

Sjuk- och begravningsstöd utgick som förut, likaså hjälp till behövande bröder och deras änkor och barn.

Varje år utdelades julgåvor, kanske 25–50 kr vardera till 30–40 personer.

1953 sändes 685 kr till Hollandshjälpen och 1956 500kr till Ungernhjälp.

1965 meddelades, att understödsföreningen Brödragåvan upphört på grund av för få medlemmar.

1957 insamlades 500 kr till Ungernhjälp, och 1960 skänktes 100 kr till hjälpbehövande efter Agadirkatastrofen.

Under 60- och 70-talen ändrade hjälpverksamheten delvis karaktär; Begravningshjälp och hjälp till behövande bröder

försvann nästan helt, och omtanken om bröderna fick sitt uttryck

främst genom ett stort antal sjukbesök och närvaro vid begravningar.

1970 sändes 1350 kr till Öst Pakistan, och 1978 790 kr till Island. Logen på Hemön hade fått sin logelokal helt tillspillogiven efter ett vulkanutbrott.

På 1980-talet utdelades julblommor till äldre och långtidssjuka. Budordens maningar att besöka de sjuka och begrava de döda följdes samvetsgrant. I övrigt var den interna hjälpverksamheten av blygsam omfattning.

Det yttre biståndet kunde bestå av så skilda delar som 300kr till Berlinbarnen (1986), bidrag till orgel i sjömanskyrkan i Skagen 500kr (1987), och vinterkläder till Jugoslavien (1993).

1994 började den stora insamlingen till räddningskryssaren Odd Fellow, och den 27 sept.1995 togs kryssaren emot i Bua, varvid logen överlämnade kikare och skeppsklocka.

Sjöräddningskryssaren ODD FELLOW anlände till hemmahamnen i BUA den 27/9 1995

Den interna hjälpverksamheten kunde ge bidrag till ett fåtal behövande bröder. Beloppen varierade, och ibland gick det att från Läger eller Storloge få lika stor summa, som logen satsat. I ett fall,

som gällde en avlidens broders änka, betalade Storlogen alltsammans, och logen endast förmedlade pengarna.

Landsomfattande satsningar, initierade av Storlogen, styrde en stor del av verksamheten. "Barn till fångar" var ett sådant stort projekt, varvid Vågbrytaren beslöt att understödja det nyinrättade barnbesöksrummet vid psykiatriska kliniken på Varbergs lasarett. Fonden för kranio-facial kirurgi fick rikliga bidrag från loge, insamlingar, lotterier och överskott från fester.

2005 inköptes 25 Odd-björnar till ambulanssjukvården.

Mångåriga hjälpmottagare var Odd Fellow-hjälpen i västra Sverige, *Natasha-hjälpen*, Brottsofferjouren och Kvinnojouren.

Under 2010-talet har medel till hjälpverksamheten tillskjutits genom insamlingar under logekvällarna, genom ett årligt anslag från logen på, i regel, 30 000 kr, samt genom gåvor. Ibland har beloppen slagits samman till en större summa. Sålunda fick 2016 Diakonin 12000 kr och Frälsningsarmén 50000 kr.

Sjöräddningssällskapet fick 17 316 kr 2017.

2018 års insamlingar gick till Sjöräddningssällskapet och till föreningarna Navet och Unite People, och 2019 gynnades Frälsningsarmén och Almers hus.

Hjälptverksamhet har alltså förekommit under alla logens 100 år.

"Att hjälpa de nödställda" är ju ett av våra budord. Men behov och mottagare har skiftat. Ordet "nödställd" har inte samma betydelse 2021 som 1921.

En tendens kan skönjas beträffande hjälpmottagarna: De första åren hjälp till behövande bröder och närstående, efter en tid även hjälp till omvärlden, mest i Sverige. Efterhand allt fler insatser nationellt och internationellt, p.g.a. trycket från krig och andra katastrofer.

De senaste åren har hjälpverksamheten återigen mest stöttat de lokala och nationella behoven.

Innehavaren härav berättigas att hos någon av stadens vedhandlande utläga en meter kuggen lövved.
 En god Jul tillhöras
 Odd Fellow-Lögn "Vågbrytaren"
 John Tidout.

Särskilt drabbade fick extra hjälp

Övermästare Sten Kristofferson tillsammans med Bengt Rylander överlämnar gåvobrevet till Berndt Helgesson.

Foto: Carin Rudehill

ARBERG: Odd Fellow-logen Vågbrytaren i Varberg uppvaktade häromdagen föreningen Varbergs Handikappidrott med en penninggåva på 10.000 kronor till fritt förfogande. Anledningen är att Odd Fellow-lägret Gothia i Göteborg, varunder logerna i Västsverige sorterar, i år firat 75-årsjubileum, och som ett led i detta medgivit logerna lämna en penninggåva för välgörande ändamål. Varbergslogen be-

slöt för sin del överlämna 10.000 kronor till föreningen Varbergs Handikappidrott.

Vid uppvaktningen, som skedde i Handikappföreningens lokal, representerades Varbergs-logen av sin övermästare Sten Kristofferson och logebrodern Bengt Rylander och Ebert Wadsten. Vid överlämnandet av penninggåvan till föreningens ordförande, Berndt Helgesson, underströk Sten Kristofferson

det fina arbete föreningen nedlägger i sin breda verksamhet inom handikappidrotten, och han önskade lycka till för fortsatta framgångar. Ordf uttryckte sitt varma tack för gåvan, och menade att den kommer väl till pass, då det finns stora utgifter i verksamheten. Bl a ska man nästa år sända en 50-mannatrupp till den stora simtävlingen i Kristianstad.

EW-n

03/11-86

Artikel i HN 3 november 1986

Medlemsantal och besöksfrekvens

Vid starten 1921 var medlemsantalet 40 bröder, varav 23 stycken var recipiender från den egna klubben, och de övriga hade förut varit bröder i olika loger.

Sammanträdena var ganska välbesökta, även om viktiga frågor kunde få uppskjutas p.g.a. ringa deltagande och åtminstone ett logemöte ändrades till expeditionssammanträde av samma orsak. Gradgivningarna var välbesökta.

1922–23 hade logen 42 medlemmar och 20 besökande/möte, alltså 48 %deltagande. Rekord?

I slutet av 30-talet hade medlemsantalet stigit till ca 100 bröder. Högtidsloger till exempel kunde besökas av 50 bröder och ett 20-tal gäster från andra loger, men övriga logemöten var klen besökta och fick ibland ändras till expeditionssammanträden.

Så kom 40-talet och krigstiden. I snitt 20 personer besökte logemötena, men sommarens expeditionslager var glest besatta. Vid ett tillfälle var ÖM, UM och samtliga ExÖM frånvarande, varför mötet leddes av den till medlemsåren äldste valämbetsmannen. Storlogen meddelade, att logemöte får inställas, om till exempel luftskyddsmörkläggningstillstånd råder i orten.

Den 28 jan. 1942 inhålls logemötet p. g. a. "då rådande starka kyla, som omöjliggjorde logesalens uppvärmning".

1954 hade medlemsantalet stigit till imponerande 141 bröder, men trots detta var besökstalet så lågt som 16 år 1956 och 19 år 1958. Sommarens expeditionssammanträden hade ofta endast 5–7 besökande. Ett undantag; Den 16 jan. 1958 var 48 egna bröder närvarande = rekord för perioden.

Medlemsantalet runt 1960 var 133–140 bröder, men besökarantalet var förskräckande lågt. 1964 var snittet bara 11 bröder per logetillfälle, och år 1969 endast 10,3.

Man försökte bättra på siffrorna på olika sätt: Ändra veckodag för logemötena, variera programmen, nedbringa kostnaderna för måltiderna, ta bort fracktvånget med mera.

Så småningom gav det resultat, och 1975 kom i snitt 19,5 bröder. Det hade alltså börjat bättra sig, redan innan det nya ordenshuset tagits i bruk.

Vid utgången av 1985 hade logen 130 medlemmar och 1995 124. Däremot steg besöksfrekvensen något, upp till 31 besökande/loge 1995.

TMU:s enkät 1996, där bröderna fick yttra sig om bland annat ordningen vid måltiderna, klubbkassan och logemötenas utformning innebar en vitalisering av logeverksamheten.

Medlemsantalet steg till 157st. 2005, alltså en ökning från 1996 med 33 bröder eller 27 %.

Besöksfrekvensen steg ännu mer under samma period; från ett medeltal på 34 till 56 bröder per logemöte, eller 65 %. I sanning anmärkningsvärda siffror.

2006 var antalet medlemmar 165 bröder. och 2006 188 st.

Besöksmedeltalet ökade under perioden 2005–2015 från 51,8 % till 74,9 %.

Gästande bröder är ett vanligt inslag i logemötena. 2,5 bröder/logemöte kom 2011, och som mest 2013 med 6,3 bröder.

Vid jubiléet 1996 representerades logen Kongshaug i Sandefjord av Övermästare Björn Sohlberg och Finanssekreterare Erling Risnes med fruar.

Hur logen klarat sig genom svåra tider

Händelser i vår omvärld har påverkat logens arbete, försvårande, stimulerande, uppfordrande till handling.

Den första tiden, 20-talet, präglades av första världskrigets efterdyningar. Det gällde att med små medel sätta in hjälp, där den bäst behövdes, till logebröder och deras anhöriga eller till andra ändamål, typiska för den tiden, till exempel ved till fattiga änkor och beklädnad av barn.

Hur kunde den låga medlemsavgiften klara av allt detta? Det framgår inte tydligt av protokollen, men nog kan man ana välvilliga sponsorer i bakgrunden.

Andra världskriget orsakade en påfrestande tid, även för Vågbrytaren. Bröder, även ämbetsmän, var inkallade till militärtjänst, bränslebrist gjorde möteslokalen svår att uppvärma, och den ofta stränga kylan gjorde det olustigt och svårt att besöka mötena.

Och hur gjorde man med ransoneringskortet? Det blev säkert många intressanta samtal med hustrun om hur många ransoneringskuponger man hade råd att offra på en bröddramåltid. Logearbetet gick på sparlåga, men det upphörde aldrig. Ämbetsmännen och övriga bröder såg till att de viktigaste funktionerna, t. ex hjälparbetet, fungerade.

Logens verksamhet under de 100 åren kan inte beskrivas som en jämn uppåtgående kurva.

Det har funnits högplatåer och dalgångar.

Villigheten att åtaga sig ett ämbete och besöksfrekvensen, deltagandet, är väl det som bäst speglar intresset.

Ämbetsmännen, klubbmästeriet, husföreningen m. fl. gör likvärdiga, och avgörande, insatser. Logens kvalitet och anseende beror på detta.

60-talet var på sätt och vis en downperiod, med endast 10–11 mötesdeltagare i snitt några år. Hur kom man ur detta? Man försökte på många olika sätt:

- Ändra mötesdag. Fungerade inte. Det var inte där felet låg.
- Variera programmen.
- Nedbringa kostnaderna för brödramåltiderna.
- Besök på arbetsplatser och industrier, med mera.

Så småningom ökade besöksfrekvensen, särskilt när det egna ordenshuset tagits i bruk, men det stora lyftet kom på 90-talet, då logen beslutade, att måltiderna skulle skötas av en klubbkommitté. Bröderna skulle hjälpas åt att duka och servera, med mera.

Receptet för framgång var alltså:

- Engagerade ämbetsmän och bröder.
- Ett klubbmästeri, som är så bra, att det lockar bröder till logemötena.
- Ett eget hus att vara i.
- En insikt om att man kan åstadkomma förändringar själva, förankrade i logen. Man behöver inte vänta på direktiv från annat håll.

Logehuset

Vårt ordenshus inköptes från Svenska Baptistsamfundet med tillträde den 31 december 1974, men varken Baptisterna eller vi var först att inta platsen.

Långt, långt före vår tidräkning hade platsen använts och var bebodd för en kortare eller längre tid. Vid schaktning av källaren till vår utbyggnad 1992–1993 hittades en tydlig markering i sandlagret närmast befintlig byggnad, ungefär där mellanväggen skiljer kapprum och recipientrum åt, cirka 1,2 meter ner i backen, av någon form av forntida verksamhet.

Broder Ingvar Loram och jag (Tommy Alfredsson) hade till uppgift att handschakta den sista biten in mot logesalen och plötsligt hittade vi en hög med flintavslag och utanför dessa en

ring, med en diameter av ca 40 cm, av mörka fläckar. Jag kontaktade då min hustru Kerstin Alfredsson, som kunde stoltsera med akademiska betyg i arkeologi, och hon kom ner till logehuset som ett skott och jag är tacksam att det inte var några av våra hårt arbetande trafikpoliser som hade hastighetsövervakning denna lördagsförmiddag.

Vad vi kunde konstatera var att det just var avslag av flinta som lagts i denna ring, inga flintverktyg eller pilspetsar. Den slutsats som hustrun drog var att det var käppar som stucks ner i marken och troligtvis haft en flätning runt sig. I denna "korg" hade man samlat överblivet flintmaterial, material som var "bra att ha", precis som vi idag fyller våra garage med, bräder och all sköns bråte som vi tror vi kan ha nytta av. Bilen får hellre stå utomhus än vi gör oss av med dessa ting, tankegångarna skiljer sig inte så mycket åt från nutidsmänniskan.

Det skall tilläggas att varken före fyndet eller efter upptäckten uppmärksammade vi något mer. Schakten utfördes av en grävmaskin och uppschaktade massor fick sig en ordentlig genomgång innan dom återfylldes.

"Låt oss leka lite med tanken för en stund. För många år sedan såg jag i en publikation, tror det var Hallands Nyheter, en artikel och en karta över Varberg där man beskrev strandlinjen för ett antal tusen år sedan. Jag kom ihåg att jag tänkte att det är väl ungefär där strandlinjen går där vårt logehus ligger. Fästningsberget och berget i kv. Berget var skyddande öar för västerhavet. Inne i denna vik var det väl lämpligt att för fångstfolk ha ett sommarviste precis som vi numera har gäster från Boråshållet. Man tog sig helt enkelt sig ut till kusten för sin försörjning under sommarhalvåret och för att bättra på vinterförråden samt att passa på fixa till sig lite flintverktyg. Varbergs kustlinje har än idag gott om flinta. Sedan på hösten när

älg- o renjakten var tillåten drog man sig längre in i landet med en praktig solbränna och ett förbättrat D-vitaminintag”.

Vårt blivande loge hus uppfördes 1917–1918 i kv. Kaninen nr 7 tillhörande Sällskapet för Upplysning sedlighet som den 30 april 1917 fått beviljad lagfart.

Vad var nu detta för sällskap? Ursprunget härrör från 1848, när Fredrik Olaus Nilsson, tillsammans med sin hustru och ytterligare några personer döptes i Vallersvik i Landa och då bildade Sveriges första Baptistförsamling. F.O, som han kallades i den trängre familjekretsen, blev dömd för detta.

Familjen tog sin tillflykt till Nordamerika och stannade där tills 1860 innan man återvände. Veddige o Varbergs Baptistförsamling som Sveriges första baptistförsamling kom att heta, bildade år 1916 ett ”Sällskap att handhava Baptistförsamlingens kapellbygge i Varberg”.

Kapellbygget finansierades till största delen av insamlade medel genom kollektresor till Sveriges olika Baptistförsamlingar. Fru Augusta /Håkansson/Lindsten var en stor lokal bidragsgivare. Den 19 maj 1918 invigdes kapellet och fick namnet Tabernaklet. Kyrkorummet, nuvarande logesalen, med dopbassäng rymde med god sittmån ca 120 personer + ca 25 på läktaren. Dessa, de sistnämnda, åhörarna på läktaren hade definitivt ingen möjlighet att se vad som föregick framme vid koret om man inte stod upp på sina bänkar.

En erfarenhet dagens Odd Fellowbröder och systrar fått erfar. Framme vid koret fanns också två vedeldade gjutjärnskaminer, av vilka vi idag endast kan skönja övre delen av nischerna där dessa var placerade. Halva dopbasängen finns också kvar, dock väl dolt under övermästarplatsen.

När jag som nybliven Oddbroder frågade varför man inte tog bort hela bassängen fick jag till svar – ” Du skulle varit med när vi försökte bila bort den. Antagligen gick större delen av kostnaden för kapellbygget till armering och högklassig betong. Så kom vi på

att om vi, mot förmodan, skulle få en långrandig Övermästare kunde vi installera en falllucka så var det problemet med Övermästaren löst." Bottenvåningen rymde också två samlings-salar och kök. Övervåningen en bostad till föreståndaren samt ett rum för resande predikanter, det rum som nu vår Rebeckaloga har som förråd. I källaren med låg takhöjd, tvättstuga, förrådsutrymmen och bränsleförråd. Vidare fanns det mot norr en glasveranda som under vår första tid i huset kom att användas som kapprum.

Vad finns mer att berätta om vårt hus första levnadsår?

Tomt inkl. gata och lagfart kostade 2142:80. Marken, vilken vid denna tid kallades, med all rätt för, Sandlyckan hade ägts av Hugo Gerlach men sålts till Järnvägsmännens Egnahemsförening, en förening av anställda vid Varbergs-Borås järnväg.

Jag minns ytterligare vid ett tillfälle en äldre gentleman, tror han hette Bengt Lambert, osäker om han varit medlem i logen, men i vilket fall som helst var han inbjuden att hålla ett kort föredrag om att vara uppväxt just på Sandlyckan.

Något som fastnat i mitt minne var när han berättade om Skansliden, backen på Skansgatan. *"Ni förstår, från den backen fick man sina första inkomster som liten grabb. Torra somrar sjönk hjulen på böndernas kärror ner i sanden och då fick man ställa upp och skjuta på. En liten slant som belöning. På vintern när det var glashalt fick man göra likadant eller sanda, men då gällde det att snabbt få undan sanden innan nästa ekipage kom annars försvann den inkomsten."*

Huset uppfördes med tre tums stående virke samt 25 mm spiktegel och puts som fasadbeklädnad. Under framletande efter fakta om huset på Folkrorelsernas Arkiv hittade jag en uppgift om "Inköp av gammalt hus inkl. förflyttning" tittar man på kartmaterial från 1905 var tomten Kaninen 7 obebyggd, så en rimlig förklaring till denna utgift kan vara att man köpt ett

gammalt hus, rivit detta och använt virket som byggnadsmaterial i nya byggnaden.

Invändigt var väggarna antingen klädda med s.k. pärlspont, träfiberskiva eller vävspänd pappersduk som målats. Taket var täckt med lågkupigt lertegel. Vatten var indraget från början.

Taxan var 1918 20 öre/kubik.

Även elektricitet fanns för vilken man betalade för antalet belysningspunkter. Man fick även betala 2:-/kvartal för hyra av elmätare. Uppvärmning var med ved i eldstäder i de olika rummen. Byggnaden utrustades med "centralvärme" först år 1950. Investeringen för församlingen 1918 belöpte sig totalt, inkl. inredning, till 45 637:96. Inkomster fanns också. Hyran för lägenheten inbringade 105:-/kvartal 1947. Samma hyresinkomst hittade jag även för år 1956. 1974 hölls den sista gudstjänsten i kapellet. Då var medlemsantalet så lågt att det inte fanns anledning att driva verksamheten vidare.

När Baptistkapellet blev Ordenshus.

Redan från starten, innan Vågbrytaren var instituerad och bara var en så kallad OF-förening, samlades det in pengar till en byggnadsfond.

ÅR 1921

Samma dag, den 26 april som OF-logen "No 83 Vågbrytaren" instituerades - invigdes även de första logelokalerna i Varbergs Stadshus (Stadshotellets vindsvåning).

ÅR 1933

Motionerades om köp av tomt till eget logehus. Huset skulle enligt motionen – förutom ordens- och klubblokaler – även innehålla biograflokal, affärslokal och bostadslägenhet. Kostnaden beräknades då till 150 000 kronor och hyresintäkterna till 10 500

kronor/år.

Som en jämförelse kan nämnas att hyresintäkterna för Husföreningen uppgår för år 2020 till ca 320 000: -

ÅR 1938

En lokalfond bildades eftersom man aldrig släppt tanken på eget hus/lokal.

ÅR 1953

För att få bättre kapitalavkastning beslöt logen att köpa "Göteborgs Banks preferensaktier" för 25 000 kronor. Pengarna skulle tas ur "Lokalfonden"

ÅR 1969–1970

Logelokalerna på Stadshotellet kändes alltmer otillfredsställande och man kom inte överens med Stadshotellets restaurang. Logelokalerna iordningställdes dock för 7 719 Kronor. Flera förslag till fastighetsköp framlades åter, som till exempel Missionskyrkan, Restaurant Gillets fastighet, BS Möblers fastighet på Engelbrektsgatan och baptistförsamlingens Tabernakel på Skansgatan 7 Varberg. Druidorden i Varberg var mycket intresserad av samarbete i lokalfrågan.

ÅR 1974

Den 4 november rapporterade ÖM Carl Erik Hansson att baptistförsamlingen troligtvis skulle sälja sin lokal - Tabernaklet.

Redan den 27 november beslutade logen Vågbrytaren att köpa Tabernaklet för 105 000 Kronor med 26 röster för, mot 9 som

yrkade bordläggning. En broder avgav skriftlig reservation mot beslutet.

Vilka ekonomiska resurser fanns - vid detta tillfälle - för att bekosta det viktiga husköpet? Den ekonomiska ställningen i slutet av år 1974 belyser detta:

Tillgångar 153 109 Kronor (*varav kapitalräkning i PK-banken 129 495 Kronor*)

Obligationer 21 130 Kronor

Kassa 2 484 Kronor

Tecknades ett lån för huset om 50 000 Kronor!

ÅR 1975

S narast efter ikraftträdandet av husköpet, vidtog ett intensivt och frivilligt renoveringsarbete. De flitiga bröderna arbetade framför allt på måndagar och torsdagar kl. 18:30-21:00.

Den 12 februari överlät logen huset på "Ideella Föreningen Odd Fellow-huset" i vilken logen tecknade andelar för 85 000 kronor.

ÅR 1976

M aj månad visades OF-huset för logebröder med anförvanter. Senare under året omplacerade logen fonderade lokalmedel, från bankkonto till andelar i huset.

Logesammanträde nr 1136 den 27 oktober blev det sista logemötet i gamla lokalen (inrymd Stadshotellets vindsvåning).

Den 20 november skedde officiell invigning av logehuset för "Logen No 83 Vågbrytaren". Invigningen blev en ståtlig tillställning med bland annat plantering av vårdträd, altarbysge med hjälp av

fyra av de yngsta bröderna samt en avslutande festsupé i Rikssalen på Varbergs Fästning.

ÅR 1977

Det rådde stor och allmän tillfredsställelse över att ha fått ett eget hus, en känsla som bidrog till sammanhållning mellan bröderna och ökat intresse för logemöten och efterföljande brödramåltider.

ÅR 1978

Logen beslöt att återuppta barnfesterna, då man nu hade eget logehus.

Reparationsarbetet på logens OF-hus fortskred, särskilt i källarplanet. Många jobbade - inte minst broder Torsten Ohlsson med sina läderutsmyckningar i bl.a. logesal och matsal - andra uppmuntrade på olika sätt.

Detta år började logens konstnärlige broder Torsten Ohlsson (1915–1999) utdela Eloge-Orden - en egenhändigt handgjord och med band försedd - lädermedalj för bl.a. "berömliga gärningar" i logen och för logehuset.

ÅR 1982

Odd Fellows damklubb sponsrade med 1 000 Kronor för källarombyggnaden, inrymmande bl.a. toaletter samt en matsal.

ÅR 1983

Den många frivilliga "mantimmar" krävande källarombyggnationen - med matsal och toaletter - färdigställdes. Invigning den 14 september då matsalen gavs namnet "Apollosalen".

"Rumshöjden i källaren var väldigt låg och i våtutrymmena sänkte man golvnivån så gott man kunde för att ändå bibehålla fall på ledningarna ut till gatan. I den blivande matsalen, nuvarande barsalongen, sänktes golvet under utv. dräneringsnivå, varför ny invändig dränering fick anslutas till en pumpgrop. Rummet förlängdes också åtskilliga meter mot söder. Nuvarande bar var då ett mottagningskök för cateringmat. Från början var golvet belagt med en plastmatta, men efter översvämning på grund av pumphaveri, fick golvet en beläggning av keramiskt material."

ÅR 1985

Roder Carl Erik Hansson fick i uppdrag att utforma ett förslag till utvärdig väggskylt, som "... omtalar det kulturella värde, som OF-huset har."

Påföljande år var man enig om textens utformning och skylten uppsattes.

ÅR 1991–1992

Efter några år av diskussioner beslutar Logen att bygga ut. Matsalen hade blivit alldeles för trång och "köket" med mat och disk i källaren fungerade dåligt. Ett ordentligt kapprum och användande av huvudentrén stod också på önskelistan. Efter godkänt bygglov sattes arbetena igång med frivilliga insatser liksom tidigare. Arbeta tillsammans mot ett gemensamt mål ger

en otrolig samhörighetskänsla. Jag minns också en episod när vi just schaktat marken för det som skulle bli vårt nya kapprum. Det var sen höst och regnet hade öst ner veckovis, ja nästan i alla fall. Broder Ingvar Falkenström, som påtagit sig det yttersta ansvaret för byggnationen, berättade att han vaknat en natt och inte kunnat somna om. Regnet piskade på fönstret och han fick en tvångstanke om att pumpen i schakten hade stannat. Så jag steg upp och klädde mig, berättade Ingvar, hustrun undrade vad skulle upp och göra klockan tre på natten. Tur var väl det att jag vaknade, fortsatte Ingvar, för när jag kom ner till Odd Fellowhuset hade pumpen stannat och vattnet hade stigit upp till överkant tröskel, ja det fanns en gammal utv. källardörr som ledde in till matsalen. Min fråga blev om han hade stövlar med? – Nej för katten, jag tog av mig i bara kalsongerna, ja även jacka och skjorta för att inte smutsa ner dessa och plumsade i gropen och fick igång pumpen, skrattade Ingvar, en fin man som alltid var glad och optimistisk. Detta hände i november månad.

ÅR 1993

Färdigställdes en utbyggnad av logehuset främst i gatuplanet men också i källarplanet. Utbyggnaden i gatuplanet omfattade en komplett köksdel och en ny och rymligare matsal som övertog namnet "Apollosalen" från den tidigare i källarplacerade matsalen. Den tidigare källarmatsalen ommöblerades till en salong. Dessutom skapades garderobsutrymme och ett "väntrum" för recipiender.

"Vid ett tillfälle konsulterade vi en konstruktör och tillika broder från logen i Falkenberg, Torvald Nilsson, som kom och tittade på

hur vi bar upp övervåningen över nuvarande Apollosalen med pelare o balkar. Vid detta tillfälle höll ovan nämnde Ingvar Falkenström att bila bort delar av skorstenen och när Torvald fick syn på vad som återstod av det hela blev han alldeles förskräckt. – "Stopp för sjutton gubbar, tar du ännu mer kommer det att gå rent åt skogen. (Jag tror han använde sig av ett annat kraftuttryck som kanske inte lämpar sig att återge i skrift) – "Nej jag lovar, svarade Ingvar, men det hade varit gott att få bort lite till. – Torvald försvann sedan och när jag kom tillbaka efter fem minuter höll Ingvar fortfarande på att bila på skorstenen. – "Du Tommy, jag tog en bit till, det håller nog, kommenterade vår djärve broder med ett glatt skratt när han fick se min fundersamma min. Den rest som blev kvar är den pelare som står närmast ordenssalen."

ÅR 2001

Påbörjades och slutfördes om- och tillbyggnationen av logehuset för att även ge plats åt de nya hyresgästerna, Svarta Örnsorden och Frimurarorden.

"Denna tillbyggnad lämnades ut på entreprenad viken utfördes av E Bergman o Söner. Finansieringen av projektet ordnades genom de blivande brukarna Frimurarorden och Svarta Örnsorden."

ÅR 2011

Detta år jublade samtliga kockar och köksanknuten personal, såväl logens egen som hyresgäster från andra loger. Köket fick en välbehövlig förbättring med nya spisar, kylrum, diskutrymmen med ny restaurangmaskin med mera. Detta har skett i samband med en utbyggnad av de utrymmen som stod i direkt anslutning till köksavdelningen. Det nya köket kan ses som

en garanti för att bröder och systrar fortsättningsvis ska få minst lika goda måltider som tidigare.

”Logen tog även denna gång hjälp utifrån. Bygg-Bröderna i Falkenberg AB utförde det mesta av bygget, men logebröder

deltog även i arbetet. Vid detta tillfälle när delar av ytterväggstommen frilades kunde vi märka stora rötskador på bärande plankstomme. Husföreningens styrelse förstod att ett nytt stort underhållsarbete var att vänta.”

ÅR 2013

Under åren hade vi observerat att det förekom ”bom” i fasaden på många ställen, d.v.s. att putsfasaden släppt från stommen. Orsaken till detta var hur väggkonstruktionen var uppbyggd. Som vi alla vet rör sig trä beroende på sitt fukttinnehåll som växlar med årstiderna och när trä rör sig, d.v.s. husets bärande stomme, kan det uppstå fina små sprickor i den styva utvändigt putsade fasadytan.

Så efter nära hundra års tjänst hade så mycket vatten smugit sig in i väggkonstruktionen att spiken som höll spikteglen (putsbäraren) på plats rostat av. Så nu stod på flera ställen stora stycken av putsväggen lös.

Det kunde också så småningom konstateras att, speciellt fasaden mot söder och väster hade stora rötskador i stommen, något som också var tvunget att åtgärdas. Så bröderna fick åter igen ta på sig arbetskläderna och skrida till verket. Vi arbetade ett förmiddagspass och ett eftermiddagspass varje vardag.

För bröder som inte kommit upp i pensionsåldern fanns lördag förmiddag att tillgå. Vad bröderna utförde var att riva alla

putsfasader på ursprunglig del, bygga ställning, byta rötskadad del av stomme, speciellt syllar och vägghörn var kraftigt angripna och till sist klä huset med s.k. förhydningspapp.

Ny putsbärare av mineralull samt puts och avfärgning av huset överlät vi till specialfirma.

Dessutom tillverkades nya fönster till fasad mot Skansgatan och nya entrédörrar mot både Sveagatan och Skansgatan.

Husföreningen bjöd även in våra hyresgäster att delta i arbetet och man var inte alls ovilliga. Det blev många trevliga samtal över ordensgränserna. Det kan väl också tilläggas att vi passade på att måla om alla snickeridetaljer och kvarvarande putsväggar, vilka är av en annan konstruktion. Det blev ett långt och slitsamt arbete för många av oss men också stor tillfredställelse för vad vi uträttat och jag personligen kunde glädjas över många fina samtal och ett stort präktigt ljumskbrock.

Vår fantastiska stjärnhimmel.

En av våra klenoder i Ordenssalen, säkerligen den finaste i hela huset, är vår stjärnhimmel. En sådan bör finnas i varje loge med självaktning. Vår loge hade länge funderat på hur man skulle kunna få till en sådan och då något som var utöver det vanliga. Broder Ingvar Falkenström var inte en vanlig man. Den stjärnhimmel som nu tronar över oss fick en fantastisk teknisk lösning av just broder Ingvar. Vi har lika mycket att tacka broder Enok Jönsson och några andra bröder som denna heta sommar förlade sin tid till Odd-huset i stället för en lockande badstrand.

Borring av hål för stjärnor

De bröder som arbetade med stjärnhimmeln gick under benämningen "Stjärngossarna". De mest trägna av dessa var Ingvar Falkenström, Lennart Svensson, Sten Kristoferson, Per Brunhage samt Hans Nilsson

Måltider

Den första logelokalen låg i Stadshotellet, och i hotellets restaurang intogs också måltiderna fram till 1976, i regel. Även om båda parter oftast var nöjda med arrangemanget, så blev det efter hand en del motsättningar. Alla bröder ansåg sig inte ha råd att äta där och följden blev lågt deltagarantal och därmed låg lönsamhet för hotellet.

Andra världskriget måste ha ökat svårigheterna. Protokollen nämner ingenting om detta, men man kan ju föreställa sig, hur det diskuterades i hemmen före ett logemöte. Hur många matkuponger skulle man kunna avvara för en brödråmåltid? Och vad kunde hotellet bjuda på? Sällan en köttbit, inga sydfrukter och så en kopp surrogatkaffe efter maten.

1965 bestämdes, att valämbetsmännen och två kastellaner skulle få fria måltider. Dessutom skulle Övermästaren få disponera över fyra måltidskuponger per logemöte, men 1969 blev det slut på alla gratismåltider för ämbetsmännen.

När det nya logehuset var någorlunda färdigrenoverat, förlades de enklare måltiderna dit.

En lokal fanns på övervåningen. Den hade snedtak, var trång och ogästvänlig, och man kunde endast ha enkel förtäring, t.ex. en

landgång och kaffe för 20 kronor. Högst 40 personer kunde klämmas in där.

1983 var den s.k. Apollosalen i källaren färdig, och där kunde man servera brödråmåltider för som mest 50 personer. Det blev mycket bärande av matbrickor mellan kök och matsal.

Än bättre blev det 1993, då den nuvarande matsalen togs i bruk. Den har verkligen blivit en förutsättning för logens goda utveckling under senare år.

En enkät 1997 resulterade i en del viktiga förändringar, t.ex. att bröderna aktivt hjälpte till före, vid och efter måltiderna, och detta bidrog faktiskt till en vitalisering av hela logearbetet.

Måltiderna efter logemötena är mycket uppskattade.

Klubbmästarna Kjell Peterson och Per Brunhage, har till sin hjälp i flera år haft Kerstin Wikstrand, som sett till att det bjudits på god hemlagad husmanskost. Bröderna Mats Sjödén, Göran Håkansson och Östen Andersson har fungerat som hovmästare. Detta har lockat bröder att besöka logen och verksamt bidragit till att logen fått ett högt besökstal. Särskilt uppskattat är måltiden vid logemötet före jul. Bättre, mer välsmakande julbord går ej att finna i Varberg.

Klubbmästarna redovisar klubbkassan varje kvartal. Första redovisningen var den 12 september 2007.

Måltidskostnader för brödråmåltider: 2006-okt. 2007 70 kronor, november 2007-april 2014

80 kronor, maj 2014- 100 kronor

Kostnader vid övriga logemöten: 2006-2011 40 kronor, 2012-mars 2015 50 kronor, april 2015- 60 kronor.

Besöksmedeltalet vid brödråmåltiderna har de senare åren legat på närmare 80. Det betyder, att endast enstaka logebesökare avstått från efterföljande måltid; ett gott betyg till klubbmästariet.

Seniorklubben

I maj 1993 bildades seniorklubben. Klubben skall vara och verka helt utanför brödralogen Vågbrytarens ordinarie verksamhet. Till senior räknas alla i logen Vågbrytaren gottstående bröder som uppnått 65 års ålder eller som är förtida pensionär. I stadgarna står inget om seniorklubbens syfte eller verksamhet. Redan från början blev det lunchsammanträden en gång/månad, fyra sammankomster på våren och ter sammankomster på hösten.

Lunchmöten som hålls i Odd Fellow huset innehåller förutom en måltid antingen underhållning av något slag eller ett föredrag.

Ett eller två möten byttes ut till utflykt, oftast en på våren och en på hösten.

Utflykterna kunde vara i närområdet, t.ex Äskhult, Mårdaklev, Tjolöholm eller lite längre bort tex Bjärehalvön, Öresundsbron, Trollhättan, Hallandsås mm.

Deltagarantalet på mötena varierade mellan 20-45 bröder, Några enstaka gånger översteg deltagarantal 60 bröder.

Stadgarna ändrades i februari 2009. I och med stadgeändringen räknades till seniorer alla i logerna R63 Drottning Blanka och B83 Vågbrytaren gottstående systrar och bröder som uppnått 65 års ålder eller som är förtida pensionärer. Detta innebar att rebeckasystrarna kunde vara medlemmar samt att de skulle ha lika många styrelseplatser som bröderna.

I stadgarna togs in en paragraf om seniorklubbens uppgift. Dess uppgift skall vara att genom föredrag, underhållning och resor berika seniorernas liv och vardag och öka möjligheterna till god gemenskap och trevlig samvaro.

Ingen medlemsavgift skall tas ut.

Programmen fortsätter med luncher, underhållning, föredrag och resor. Dock minskade intresset för resor varför inga resor har anordnats de senaste åren.

I och med att systrarna kunde delta i mötena så ökade deltagarantalet på mötena till mellan 45–65, vid något enstaka tillfälle översteg deltagande antalet 80.

Stiftelsen Carl Ossian Lilienbergs Donationsfond

 tiftelsen C. O. Lilienbergs Donationsfond har till uppgift att dela ut medel till "utbildning av och understöd åt ungdom, bosatt i Varberg, som är känd för duglighet och framåtanda men saknar medel för start i livet, antingen det gäller studier eller annat, som vederbörande har intresse för".

Detta var vad Broder Carl Ossian Lilienberg (1896 – 1979) ville då han testamenterade en större summa pengar till Odd Fellowlogen Nr 83 Vågbyrtaren i Varberg och dessa medel ledde till bildandet av donationsfonden. Den 13 juni 1979 beslöt logen att fondens namn skulle vara "Stiftelsen Carl Ossian Lilienbergs Donationsfond" och den 11 juli 1979 antogs donationsfondens stadgar vid logens ordinarie sammanträde.

Enligt stadgarna är det logen som tillsätter donationsfondens styrelse och den skall bestå av fem ledamöter samt tre suppleanter och dessa skall vara medlemmar i logen. De testamenterade medlen skulle placeras "på ett betryggande sätt antingen i bank eller fastighet och kontrolleras av logens revisorer". Avkastningen skulle sedan användas till välgörenhet där utdelandet av stipendier sedan dess har kommit att bli donationsfondens huvudsakliga syssla. Redan det första året, 1980, kunde totalt hela 27 500 kronor delas ut till 15 stipendiater. Fondens totala storlek uppgår till 1 081 151 kronor enligt 2019 års årsredovisning. Stipendiernas storlek har varierat under de senaste åren. År 2015 delades totalt 17 500 kronor ut till sju stipendiater som erhöll 2 500 kronor vardera. År 2016 delades totalt 20 000 kronor ut fördelat på fyra stipendiater som erhöll

2 000 kronor samt fyra stipendiater som erhöll 3 000 kronor. År 2017 delades totalt 21 000 kronor ut fördelat på tre stipendiater som erhöll 2 000 kronor samt fem stipendiater som erhöll 3 000 kronor.

Under åren 2018 samt 2019 kunde tyvärr inga stipendier delas ut men år 2020 delades hela 28 000 kronor ut till sju stipendiater som erhöll 4 000 kronor vardera. Under år 2021 planerar stiftelsens styrelse att dela ut totalt 27 000 kronor i stipendier. Stiftelsen brukar annonsera i början av december varje år om att det finns stipendier att söka och detta gäller för alla ungdomar i Varberg, man behöver alltså inte vara släkt med någon medlem i logen för att få bli beviljad stipendium. Dock när det gäller studier så skall dessa vara postgymnasiala och bedrivs på annan ort än Varberg. Under januari månad utses stipendiaterna av styrelsen. Det är styrelsens förhoppning att stipendierna skall bidra till en god start i livet för Varbergs ungdom och dess framtid, precis som Broder Carl Ossian Lilienberg ville att de skulle göra.

Minnesvärt mer eller mindre

År 1921 var månadsavgiften 3 kr, men avgiften för invigningsgraden 50 kronor, en alltför stor summa för många.

Logemötena öppnades i 3:e graden och övergick oftast till någon av de andra graderna under mötets gång.

En stående punkt var att man läste upp namnen på avlidna bröder från hela Sverige, ett ganska dominerande inslag i dagordningen. Fanns inget att rapportera, ansågs detta så märkligt, att det antecknades i protokollet.

Motsvarigheten till vår minnesloge kallades sorgloge.

Frack var obligatorisk klädsel från början, men 1926 ändrades det till att ämbetsmännen skulle ha högtidsdräkt vid alla receptioner, och bröderna fick ha mörk kostym vid reception i 1: a och 2: a graderna, men högtidsdräkt vid invigningsgraden och 3:e graden. 1970 togs fracktvånget bort för samtliga bröder.

1918 skänkte August W. Andersson en balloteringslåda, värd 58,50kr. Den finns fortfarande kvar.

Ordet "Rebecka" nämns första gången 1937, då en Rebecka-syster från Köpenhamn ville ha hjälp med att sälja "De blindas ljus". Logen avsåg.

1933 hade en nybildad godtemplarloge i Varberg tagit sig namnet Vågbrytaren. Vår loge gick inte med på detta, och så småningom kom respektive StorSiren överens, och Varbergsgodtemplarna fick kalla sin loge Frihet.

20-årsjubiléet 1941 firades ståtligt med många honorariores, lyckönskningar, tal och parentation. Supén efteråt med tre rätter kostade 6,50 kr.

1946 meddelade Storsiren, att han fastställt och låtit tillverka särskilda hederstecken för kaplaner och organister. Minst 12 års tjänstgöring fordrades för att få dessa tecken.

1951 meddelade Storsiren, att logebröderna skulle kunna ta emot "manlig medlem av Manchester Unity som tillhör den vita rasen, är gottstående och i besittning av resebrev---"

1953 beklagade sig logen över att priset för mötesannonserna i Varbergsposten höjts från 3 kr till 5 kr.

1961 firades logens 40-årsdag. 14 tal hölls.

Det var länge en tradition, att ämbetsmännen bjöds på brödråmåltiderna, men 1969 blev det slut på deras gratismåltider.

1973 rapporterade broder Lasse Trulsson om något, som han ansåg föredömligt: En loge, som han besökt, hade egen restaurang, vars källarmästare var ordensbroder!

1992 väcktes frågan om en OF-dag, särskilt inriktad på gästande bröder. Semestrande utom-varbergare var en lämplig målgrupp, och därför utformades julmötet till en s.k. Västkustsk afton.

2005 lyssnade vi för första gången till en nyhet på dagordningen: "Kaplans punkt".

Från och med 2011 skall vi ge lösen redan vid inträdet i logen.

2020

Året då ingenting blev sig likt. Inga andra epidemiperioder, och inte ens andra världskriget, inverkade så mycket på samhället

och på vårt logearbete, som pandemin 2020. 2020 började på traditionellt och invant sätt.

Vid första logemötet den 8 januari godkändes hushyran 27 970 kr. Storrepresentant nominerades, och en insamling gav 1 646 kronor.

Den 12 februari fick vi ytterligare ett Swish-nummer och Vänskapens grad gavs för 10 bröder.

Den 26 februari behandlades två ansökningar om inträde i logen, och Göran Andersson valdes till Storrepresentant.

Men så kom pandemin.

Den 11 mars kom 57 bröder till logemötet och fick besked från Storlogen: Avstå från att ta i hand och kramas, när ni träffas. Invigningsgraden framflyttades, och nästa logemöte kunde inte tidsbestämmas.

Några dagar efteråt avlystes det helt. Det blev inga flera logemöten på hela året.

Den 7 maj fick vi från Storlogen besked om en del generella dispenser. Ämbetsmännen fick ökade befogenheter, vilket ledde till att de kunde föreslå en ny ämbetsmannauppsättning för 2021–22 och också genomföra val av dessa personer:

Övermästare:	Berndt Göran Isberg
Undermästare	Lasse Brorsson
Protokollssekreterare	Valter Caspersson
Finanssekreterare	Jan Fagenheim
Skattmästare	Håkan S. Svensson
Ceremonimästare	Bert-Ove Andersson
Kaplan	Boo Larsson

Ett stort problem för både logeledning och andra bröder: Hur skulle man hålla kontakt med logemedlemmarna? Skulle man ordna möten, som kändes någorlunda säkra, eller skulle man avråda från sådana möten och ligga så lågt som möjligt?

Ämbetsmännen ordnade en sammankomst i Stenbrottet den 16 september med 30–40 deltagare, härligt väder och en god

stämning. En kaffestund i ordenshuset den 14 oktober lockade 25 bröder, men ett möte i november fick inställas på grund av hårdare restriktioner. De många informella mötena bröder emellan, per telefon, på folktomma stränder och rymliga altaner, hade kanske större betydelse.

Slutsats: Kontakterna är inte avbrutna. Under året har två bröder begärt utträde ur logen, och ännu viktigare: Ingen bröder har avlidit på grund av pandemin 2020.

Under den "aktiva" delen av 2020 hann logen samla in 7 245 kronor och 40 000 kronor reserverades för utdelning vid jubileumsfirandet, men under året skedde inga utbetalningar till hjälpverksamhet.

Vid året slut hade logen 170 medlemmar.

2019 – 2020 års valda ämbetsmän

Logen och framtiden

Under detta Covid-19 år har ju inget riktigt varit sig likt. Nedsläckningen av all föreningsverksamhet som drabbats oss har visat hur mycket man saknat social samvaro med fler än familjen. Sista logemötet var den 11 mars -20 och sedan gjorde vi ett försök i början av hösten med en lyckad utomhusaktivitet innan pandemin satte fart igen.

Hela samhället har ju under 2020 digitaliserats alltmer så också OF. Digitaliseringens möjligheter och gränser har vi blivit medvetna om.

Vi har haft ÄM möten digitalt vilket fungerat mycket bra men normala ÄM möten där vi träffades var betydligt trevligare. Installationer av nya ÄM skall ske digitalt men blir naturligtvis inte samma sak som i ordenssalen med närvarande bröder.

Det som är bekymmersamt för framtiden är vår ökande genomsnittsålder i orden och logen. Vi är nu i snitt 72 år i Vågbrytaren och under året har ju inga nyrekryteringar skett. För att få in rätt potentiella nya medlemmar är min åsikt att man skall känna sig utvald varför jag personligen är tveksam till tex Webrekrytering.

Vi har tidigare i Vågbrytarens historia haft en negativ medlemsutveckling vilket man lyckades bryta.

Kanske kan vi dra lärdom av dessa bröders ansträngningar.

Vi hoppas att under våren i samband med utgivandet av Jubileumsskriften kunna ge ett bidrag till Almers hus, Röda Korset och Frälsningsarmén för att i samband med jubileumsfestligheterna 2022 dela ut ett större belopp till välgörenhet. Vi har också ansökt hos kommunen om att OF Logen B83:s jubileum uppmärksammas i kaktusplanteringen i år.

Det kan vara så att behovet av föreningsliv och social samvaro i olika former kommer att kännas än angelägnare när pandemin släppt sitt grepp och vi har blivit vaccinerade. Vi hoppas på att vår Ordensverksamhet kan ta sin start med sista sommarmötet i år.

VÅGBRYTARENS ÄMBETSMÄN GENOM ÅREN

År	Övermästare	Undermästare	Protokollsekreterare	Kaplan	Ceremoniordförare	Finanssekreterare	Skattmästare	Organist	Bevakande broder
1921 - 1922	Oscar Persson	A.W. Andersson	Elof Ernwald	Aron Knutsson	Sigfrid Nilsson	Birger Svensson	Oscar Nordblom	A.F. Österberg	Gösta Bolander
1922 - 1924	A.W. Andersson	Sigfrid Nilsson	Elof Ernwald	Åke Jönsson	Gösta Bolander	Birger Svensson	Oscar Nordblom	A.F. Österberg	G. Eurenbius
1925 - 1926	Sigfrid Nilsson	Birger Svensson	Knut Olow	Åke Jönsson	Gösta Bolander	Emar Bergstrand	Torsten Laurén	A.F. Österberg	G. Eurenbius
1927 - 1928	Birger Svensson	Elof Ernwald	Knut Olow	Åke Jönsson	Gösta Bolander	Emar Bergstrand	Torsten Laurén	A.F. Österberg	John Victorin
1929	Birger Svensson	A.F. Österberg	Knut Olow	Åke Jönsson	Gösta Bolander	Emar Bergstrand	Torsten Laurén	A.F. Österberg	John Victorin
1930	Oscar Persson	A.F. Österberg	A.V. Lönnegren	Åke Jönsson	Gösta Bolander	Emar Bergstrand	Torsten Laurén	A.F. Österberg	John Victorin
1931	Oscar Persson	A.F. Österberg	A.V. Lönnegren	Åke Jönsson	Gösta Bolander	Emar Bergstrand	Torsten Laurén	A.F. Österberg	John Victorin
1932	A.F. Österberg	John Victorin	Visbur Bergstrand	John Victorin	Gustaf Fransson	Gerhard Larsson	C.A. Pamp	Emil Andersson	Peter Lorentzen
1933 - 1934	A.F. Österberg	John Victorin	Visbur Bergstrand	John Victorin	Gustaf Fransson	Gerhard Larsson	C.A. Pamp	Emil Andersson	Peter Lorentzen
1935	A.F. Österberg	John Victorin	Visbur Bergstrand	John Victorin	Gustaf Fransson	Gerhard Larsson	C.A. Pamp	Emil Andersson	Peter Lorentzen
1936	Gustaf Fransson	John Victorin	Visbur Bergstrand	John Victorin	Patrick Nilsson	Gerhard Larsson	Oscar Persson	Emil Andersson	Peter Lorentzen
1937 - 1938	Gustaf Fransson	John Victorin	Visbur Bergstrand	John Victorin	Patrick Nilsson	Gerhard Larsson	Oscar Persson	Emil Andersson	Peter Lorentzen
1939 - 1940	Ekil Lundén	Georg Almqvist	Visbur Bergstrand	Waldemar Persson	Patrick Nilsson	Carl Eric Svensson	Oscar Persson	Emil Andersson	Axel Johansson
1941 - 1942	Gustaf Almqvist	John Victorin	Visbur Bergstrand	Eric Larsson	Patrick Nilsson	Carl Eric Svensson	Georg Almqvist	Gösta Graden	Gösta Graden
1943 - 1944	Gustaf Palm	Patrick Nilsson	Visbur Bergstrand	Eric Larsson	Alf Pålsson	Visbur Bergstrand	Georg Almqvist	Olof Österberg	Charles Nyström
1945 - 1946	Erik Franzén	Patrick Nilsson	Visbur Bergstrand	Folke Andersson	Arik Smedman	Harry Jönsson	Georg Almqvist	Olof Österberg	Charles Nyström
1947 - 1948	Arik Smedman	Olof Österberg	Visbur Bergstrand	Martin Andersson	Stig Borgström	Harry Jönsson	Folke Andersson	Åke Ljunggren	Carl Ericsson
1949 - 1950	Arik Smedman	Olof Österberg	Visbur Bergstrand	Martin Andersson	Stig Borgström	Charles Nyström	Folke Andersson	Åke Ljunggren	Carl Ericsson
1951 - 1952	Olof Österberg	Georg Almqvist	Visbur Bergstrand	Folke Andersson	Rune Wadsten	Charles Nyström	Sven Leijon	Folke Alm	Artur Pamp
1953 - 1954	Stig Borgström	Georg Almqvist	Visbur Bergstrand	Martin Andersson	Rune Wadsten	Charles Nyström	Sven Leijon	Arne Berglund	Artur Pamp
1955 - 1956	Stig Borgström	Folke Andersson	Arne Berglund	Martin Andersson	Rune Wadsten	Charles Nyström	Jacob Andersson	Åke Ljunggren	Artur Pamp
1957	Folke Andersson	Bengt Andersson	Arne Berglund	Martin Andersson	Rune Wadsten	Lennart Carlsson	Jacob Andersson	Åke Ljunggren	Artur Pamp
1958	Bengt Andersson	Artur Pamp	Arne Berglund	Martin Andersson	Rune Wadsten	Lennart Carlsson	Gunnar Rådegren	Åke Ljunggren	Sture Kastberg
1959	Bengt Andersson	Artur Pamp	Arne Berglund	Martin Andersson	Rune Wadsten	Lennart Carlsson	Gunnar Rådegren	Åke Ljunggren	Sture Kastberg
1960	Artur Pamp	Wigert Nilsson	Arne Berglund	Carl Eric Carlsson	Rune Wadsten	Lennart Carlsson	Gunnar Rådegren	Åke Ljunggren	Sture Kastberg
1961	Artur Pamp	Wigert Nilsson	Allan Johansson	Folke Larsson	Carl Erik Hansson	Lennart Carlsson	Gunnar Rådegren	Åke Ljunggren	Sture Kastberg
1962	Artur Pamp	Wigert Nilsson	Enok Jönsson	Folke Larsson	Carl Erik Hansson	Hugo Johansson	Gunnar Rådegren	Åke Ljunggren	Erik Svensson
1963 - 1964	Gustav Albrektsson	Wigert Nilsson	Enok Jönsson	Folke Larsson	Carl Erik Hansson	Hugo Johansson	Gunnar Rådegren	Åke Ljunggren	Erik Svensson
1965 - 1966	Wigert Nilsson	Lasse Albolin	Bo Christopherson	Enok Jönsson	Carl Erik Hansson	Hugo Johansson	Gunnar Rådegren	Åke Ljunggren	Bengt Rylander
1967	Enok Jönsson	Lasse Albolin	Bo Christopherson	Enok Jönsson	Carl Erik Hansson	Hugo Johansson	Gunnar Rådegren	Åke Ljunggren	Bengt Rylander
1968	Enok Jönsson	Lasse Albolin	Bo Christopherson	Curt Johansson	Carl Erik Hansson	Hugo Johansson	Gösta Johansson	Åke Ljunggren	Bengt Rylander
1969 - 1970	Carl Erik Hansson	Lasse Albolin	Agne Stooq	Folke Larsson	Yngve Abom	Curt Johansson	Gösta Johansson	Åke Ljunggren	Bengt Rylander
1971 - 1972	Carl Erik Hansson	Bo Christopherson	Agne Stooq	Folke Larsson	Yngve Abom	Curt Johansson	Lars Karelid	Vakant	Bengt Rylander
1973 - 1974	Yngve Abom	Bo Christopherson	Bengt Rylander	Folke Larsson	Sigfrid Carl	Curt Johansson	Lars Karelid	Vakant	Gunnar Caulvine
1975 - 1976	Yngve Abom	Gunnar Caulvine	Bengt Rylander	Folke Larsson	Sigfrid Carl	Curt Johansson	Lars Karelid	Enok Jönsson	Lennart Antonsson
1977 - 1978	Gunnar Caulvine	Stig Håkansson	Bengt Rylander	Folke Larsson	Sten Kristoferson	Curt Johansson	Lars Karelid	Enok Jönsson	Lennart Antonsson
1979 - 1980	Gunnar Caulvine	Stig Håkansson	Bertel Noheden	Folke Larsson	Sten Kristoferson	Curt Johansson	Steinar Granbeck	Enok Jönsson	Lennart Antonsson

VÅGBRYTARENS ÄMBETSMÄN GENOM ÅREN

År	Övermästare	Undermästare	Protokollsekreterare	Kaplan	Ceremonimästare	Finanssekreterare	Skattmästare	Organist	Bevakande broder
1981 - 1982	Curt Johansson	Lennart Antonsson	Bengt Rylander	Gustav Weichselberger	Sten Kristoferson	Bertil Noheden	Steinar Grönbeck	Enok Jönsson	Assar Andersson
1983 - 1984	Sten Kristoferson	Lennart Antonsson	Bengt Rylander	Gösta Vennersten	Lennart Svensson	G. Weichselberger	Steinar Grönbeck	Enok Jönsson	Assar Andersson
1985 - 1986	Sten Kristoferson	Hans Nilsson	Bengt Rylander	Gösta Vennersten	Lennart Svensson	G. Weichselberger	Steinar Grönbeck	Enok Jönsson	Bo-Ingvar Thorsson
1987 - 1988	Hans Nilsson	Bo-Ingvar Thorsson	Bengt Rylander	Gösta Vennersten	Lennart Svensson	G. Weichselberger	Steinar Grönbeck	Enok Jönsson	Kurt Höckerbo
1989 - 1990	Hans Nilsson	Bo-Ingvar Thorsson	Kurt Höckerbo	Gösta Vennersten	Lennart Hansson	G. Weichselberger	K.E. Henriksson	Enok Jönsson	Sven-Eric Carlsson
1991 - 1992	Lennart Hansson	Anders Rohlin	Kurt Höckerbo	J-M Hallenberg	Sten Kristoferson	Bo-Ingvar Thorsson	K.E. Henriksson	Enok Jönsson	Ronald Westman
1993 - 1994	Lennart Hansson	Sven-Eric Carlsson	Ingolf Sölvelling	Lennart Svensson	Sten Kristoferson	Bo-Ingvar Thorsson	K.E. Henriksson	Enok Jönsson	Ronald Westman
1995 - 1996	Lennart Svensson	Sven-Eric Carlsson	Anders Rohlin	Gerhard Edgren	Per-Olof Asplund	Bo-Ingvar Thorsson	K.E. Henriksson	Sivert Emilsson	Ingvar Loooram
1997 - 1998	Lennart Svensson	Sven-Eric Carlsson	Anders Rohlin	Gerhard Edgren	Per-Olof Asplund	Tommy Alfredsson	Rune Jansson	Sivert Emilsson	Ingvar Loooram
1999 - 2000	Per-Olof Asplund	Ingvar Krönannder	Tommy Alfredsson	Gerhard Edgren	Göran Myrme	Göran Hårenstam	Rune Jansson	Sivert Emilsson	Sten Fålt
2001 - 2002	Tommy Alfredsson	Ingvar Krönannder	Tommy Alfredsson	Gerhard Edgren	Göran Myrme	Göran Hårenstam	H. Jendberger	Sivert Emilsson	Sten Fålt
2003 - 2004	Tommy Alfredsson	Ronald Westman	Ingvar Krönannder	Gerhard Edgren	Lennart Kjörling	Sten Fålt	H. Jendberger	Sivert Emilsson	Bo Söderbom
2005 - 2006	Ingvar Krönannder	Göran Håkansson	Ronald Westman	Gerhard Edgren	Anders Axelsson	Sten Fålt	Sten Livhed	Sivert Emilsson	Bo Söderbom
2007 - 2008	Sten Livhed	Bo-Ingvar Thorsson	Lennart Liljegren	Gerhard Edgren	Anders Axelsson	Sten Fålt	Sten Livhed	Sivert Emilsson	Bo Söderbom
2009 - 2010	Anders Axelsson	Rolf Norstedt	Lennart Liljegren	Gerhard Edgren	Göran Andersson	Stefan Bengtsson	Lars Gomersson	Sivert Emilsson	Bo Söderbom
2011 - 2012	Rolf Norstedt	Lennart Liljegren	Per Sandnesson	Göran Myrme	Göran Andersson	Stefan Bengtsson	Lars Gomersson	Vakant	Lars Löfgrén
2013 - 2014	Lennart Liljegren	Claus Öberg	Per Sandnesson	Göran Myrme	Staffan Tyréus	Mikael Carlsson	Lars Gomersson	Arne Thomsson	Bertil Pålsson
2015	Göran Andersson	Stefan Bengtsson	Karl-Henrik Weddig	Kai Lundahl	Staffan Tyréus	Mikael Carlsson	G. Weichselberger	Vakant	Bertil Pålsson
2016	Göran Andersson	Stefan Bengtsson	Bert-Ove Andersson	Kai Lundahl	Staffan Tyréus	Volker Wulff	Lars Herolf	Vakant	Lasse Brorsson
2017-2018	Claus Öberg	B-G Isberg	Lennart Liljegren	Sten Fålt	Bert-Ove Andersson	Kaj Rydberg	Lars Herolf	Vakant	Lasse Brorsson
2019-2020	B-G Isberg	Lars Lithner	Valter Caspersson	Boo Larsson	Bert-Ove Andersson	Jan Fagenheim	Håkan S. Svensson	Vakant	Arne Richardsson

STORREPRESENTANER GENOM ÅREN

1921–1928 Carl Boström
1929–1932 August W. Andersson
1933–1944 Birger Svensson
1953–1956 Alrik Smedman
1961–1964 Stig Borgström
1965–1968 Alrik Smedman
1969–1972 Arthur Pamp
1973–1976 Carl-Erik Hansson
1977–1980 Yngve Axbom
1981–1988 Gunnar Caullvine
1993–1996 Curt Johansson
1997–2000 Sten Kristoferson
2001–2004 Lennart Svensson
2005–2008 Hans Nilsson
2009–2012 Tommy Alfredsson
2013–2016 Hans Peterson
2017–2020 Anders Axelsson
(Uppgifter för 1957–60 saknas)

*Birger Svensson, Monark's grundare
Storrepresentant 1933–1944*

LOGELÄKARE GENOM ÅREN

1921–1925 H. Löfberg
1926–1929 E. Cawallin
1930–1972 Lars Söhrman
1973–1976 Leif Nelje
2007–2008 Gunnar Claesson
2009–2012 Hans Peterson
2013–2014 Sven-Ove Peterson
2015–2020 Gunnar Claesson

Stadsläkare Lars Söhrman logeläkare 1930–1972

ODD FELLOW ORDEN